

Datum : 26 september 2001
Aan : FNV / VNO-NCW

Winstdeling bij pensioenen in de Nationale Rekeningen

Het CBS heeft onlangs een wijziging doorgevoerd in de Nationale Rekeningen. Het betreft de verdeling van de winstdeling bij collectieve levensverzekeringscontracten over werknemers en werkgevers. Bedrijven die hun pensioenregeling hebben ondergebracht bij een levensverzekeraar ontvangen jaarlijks een vrij fors bedrag aan winstdeling. De volgende tabel geeft de omvang van de collectieve winstdelingen weer sinds 1995.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Winstdelingen (mln. Euro)	1501	1934	2383	2349	3583	1857

Bron: Financiële gegevens levensverzekeraars, PVK; CBS

In de nationale rekeningen wordt dit terecht geboekt als korting op de premies. Maar er ontstaan problemen bij de verdeling van de premies over werkgevers en werknemers. Bij deze collectieve contracten is niet bekend in hoeverre werkgevers de verzekeringspremies verhalen op de werknemers. Het CBS neemt aan dat 30% van de bruto premies op de werknemers wordt verhaald, naar analogie van wat bij de pensioenfondsen gebeurt. Tot en met de Nationale Rekeningen 1999 veronderstelde het CBS dat de winstdelingen volledig ten gunste komen van de werknemers. Hierdoor werd de werknemerspremie bij deze contracten in de CBS-cijfers zelfs negatief, en was de werknemerspremie voor het totaal van alle pensioenregelingen zeer laag¹.

¹ De premie voor het ouderdomspensioen (excl. VUT) van werknemers bedrijven is zelfs negatief in 1997 en 1999.

Informatie van de Pensioen en Verzekeringskamer geeft aan dat de winstdelingen vooral ten gunste komen van de werkgevers². Mede op grond hiervan heeft het CBS besloten in de Nationale Rekeningen 2000 de winstdelingen op dezelfde wijze te verdelen over werknemers en werkgevers als de bruto premies.

De onderstaande tabel laat de veranderingen zien als de winstdeling bij de collectieve contracten voor 70% wordt toegerekend aan werkgevers. Er is hierin een vergelijking gemaakt met de nationale rekeningen 1999.

Tabel 0.2	Gevolgen wijziging verdeling winstdeling					
	1995	1996	1997	1998	1999	2000
<i>Conform NR 1999</i>						
Pensioenpremie % werknemers bedrijven (excl. VUT)	0,3	0,2	-0,2	0,2	-0,1	
Pensioenpremie % werkgevers bedrijven (excl. VUT)	5,7	5,8	6,0	6,5	6,2	
AIQ	81,8	82,8	82,1	81,8	82,3	
Reëel beschikbaar gezinsinkomen (mutatie t.o.v. jaar ervoor)		2,5	3,9	2,2	3,2	
Loonvoet bedrijven (mutatie t.o.v. jaar ervoor)		1,5	2,2	3,0	3,0	
<i>Conform NR 2000: verschuiving 70% winstdeling van werknemers naar werkgevers</i>						
Verschuiving premie werkgevers naar werknemers (%-punt)	1,3	1,3	1,6	1,5	1,7	
Pensioenpremie % werknemers bedrijven (excl. VUT)	1,6	1,5	1,4	1,6	1,6	2,2
Pensioenpremie % werkgevers bedrijven (excl. VUT)	4,5	4,5	4,4	4,9	4,4	6,0
AIQ	81,1	81,9	81,0	81,0	82,0	83,1
Reëel beschikbaar gezinsinkomen (mutatie t.o.v. jaar ervoor)		2,4	3,7	3,3	2,1	0,2
Loonvoet bedrijven (mutatie t.o.v. jaar ervoor)		1,3	2,0	3,8	3,2	4,9

De gevolgen zijn nogal groot, niet alleen voor het niveau van de loonkosten en de AIQ, maar ook voor de jaarlijkse mutaties, vooral in 1999. Dat komt omdat de winstdelingen in 1999 incidenteel zeer hoog waren.

² Informatie PVK op basis van financiële gegevens levensverzekeraars 1999, financiële gegevens pensioenfondsen 1999 en pensioenmonitor 1999.